

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215184
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2116215184.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Trnava, Ludvika van Beethovena 26, IČO: 00 175 480, zastúpeného: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., Bratislava, Mliekarenská 2, IČO: 36 662 291, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a. s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenému: SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 37C/14/2017-415 zo dňa 23. júna 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol a II. výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Právne rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 3 písm. i), § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 53 ods. 12, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 487, § 488, § 489, § 494 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O.z.“), § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch.z.“), § 2 písm. a) a b), § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj „ZoSÚ“), § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 8b ods. 1, 3, § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj „ZoVB“), § 290, § 298 ods. 1, § 251, § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vecne dôvodil tým, že medzi stranami nebolo sporným, že predchodca žalovaného ako banka (Dexia banka Slovensko a.s.) a žalobca - správca ako zákonný zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome A. B. XX-XX, C. uzavreli dňa 13. novembra 2007 zmluvu o termínovanom úvere č. 06/089/07 (ďalej aj „zmluva o úvere“), ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1.750.000 Sk za účelom zateplenia vonkajších stien bytového domu, opravy strechy, výmeny okien a opravy loggiových okien. V konaní sa žalobca ako správca bytového domu domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný neoprávnene zvýšil od 1. júla 2011 úrokové rozpätie z 0,90 % p.a. na 2,50 % p.a., preto žiadal vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1.7.2011 do 10.11.2017. Suma bezdôvodného obohatenia mala v konečnom dôsledku predstavovať sumu 2.107,26 eur ako rozdiel medzi sumou, ktorú vlastníci bytov žalovanému zaplatili po zvýšení úrokovej sadzby a sumou, ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovej sadzby. Vlastníci bytov uzatvorili s bytovým družstvom v zmysle § 8a ZoVB zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v zákone o vlastníctve bytov. Uzatvorením zmluvy o úvere

týkajúcej sa bytového domu práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Pokiaľ ide o charakter uzavretej zmluvy o úvere, súd prvej inštancie mal za to, že zmluvu o úvere uzavrel správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1 ZoVB (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), ako aj zo znenia príslušných ustanovení zmluvy o výkone správy. Je však nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov na ulici A. B. XX-XX D. C., tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch, kým správca je ich zákonným zástupcom, s tým, že v úverovej zmluve je označený ako klient, avšak v tom čase konajúci vo svojom mene a na účet vlastníkov. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obch.z. (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. O.z.). Žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver nebol poskytnutý v súvislosti s podnikateľskou činnosťou bytového družstva, ale v súvislosti s vykonaním nevyhnutných opráv na bytovom dome, a teda za účelom zveľadania majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na ich spotrebiteľskom postavení nič nemení skutočnosť, že za nich na základe zákonného splnomocnenia konal správca bytového domu, pretože subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou nebol správca bytového domu, ale jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. V prejednávanej veci žalobca svoj nárok uplatnený žalobou skutkovo vymedzil tak, že ide o bezdôvodné obohatenie žalovaného získané na úkor vlastníkov bytov tým, že žalovaný zvýšil úrokové rozpätie na základe neplatného ustanovenia (bod 5.5. zmluvy), ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. zmluvy, súd ho považoval za určité a zrozumiteľné a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 O.z. a contrario). Zo znenia bodu 5.5. zmluvy, za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 O.z. vyplýva, že žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu (resp. úrokové rozpätie), ak dôjde k zmene miery rizika klienta, ktorá zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta, pričom sa porovnávajú skutočnosti v čase posledného posúdenia miery rizika klienta s aktuálnymi skutočnosťami. Pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú pritom ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejmy. Pojem „miera rizika klienta“ pritom znamená pravdepodobnosť zlyhania klienta pri splácaní úveru a tento pojem sa nepoužíva len v uvedenom bode 5.5., ale aj v bode 5.7. zmluvy, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta. „Rating klienta“ predstavuje interné hodnotenie banky a hovorí o schopnosti splácať dlhy, pričom konkrétne hodnotiace postupy sú súčasťou know-how banky alebo ratingovej agentúry a preto ich podrobnosti nebývajú zverejňované. Kontraktácia prebiehala medzi dvoma právnickými osobami - podnikateľmi, pričom správca ako profesionál v danej oblasti má mať dostatok vedomostí na porozumenie obsahu zmluvných dojednaní. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak s poukazom na jeho formuláciu zrozumiteľné a určité. Z uvedeného ustanovenia 5.5. je zrejmé, že správca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne zmeniť úrokové rozpätie v prípadoch uvedených v ustanovení. Tejto vedomosti zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a správcu o uzavretí zmluvy vrátane pripomienkovania, ako aj následné správanie sa, keď správca nakoniec aplikáciu uvedeného ustanovenia zo strany banky akceptoval. Na určitosti zmluvného dojednania nič nemení ani to, že v bode 5.5. zmluvy sa hovorí o zmene úrokovej sadzby, pričom banka pristúpila k zmene úrokového rozpätia. Sadzbu EURIBOR (predtým BRIBOR) neurčuje totiž žalovaný, ale príslušná európska inštitúcia, a preto ustanovenie bodu 5.5. možno aplikovať iba na zmenu úrokového rozpätia, nie na zmenu základnej sadzby, avšak v konečnom dôsledku došlo k zmene úrokovej sadzby ako takej. V čase uzatvorenia zmluvy bol prokuristom správcu E. F. G., ktorý zmluvu, ako aj viaceré obdobné zmluvy o úvere počas vykonávania funkcie prokuristu podpísal. Skutkové tvrdenie žalovaného, že zmluva o úvere bola medzi stranami individuálne dojednaná, keď k uzavretiu zmluvy došlo po vzájomných rokovaniach, pričom žalovaný prostredníctvom svojho zamestnanca E. H. I. umožnil žalobcovi pred podpisom zmluvy oboznámiť sa s textom zmluvy a pripomienkovať ho, poprel žalobca iba v tom rozsahu, že individuálne dojednávanie neprebehlo ku konkrétnej zmluve o termínovanom úvere č. 06/089/07. Z uvedeného vyplýva, že nebolo medzi stranami sporným, že minimálne k prvým zmluvám v roku 2006 prebehol riadny kontraktálny proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomienkovať jednotlivé ustanovenia zmluvy. Tohto procesu sa pritom zúčastnili dvaja podnikatelia - banka a správca. Je potom potrebné vychádzať z predpokladu, že správca ako profesionál v oblasti uzatvárania úverových zmlúv nemal dôvod podpísať ustanovenie, ktorého význam by mu nebol zrejmy, resp. ktoré ustanovenie by považoval za neurčité. Je to potom práve žalobca, kto by mal preukázať, že správcovi význam

predmetného ustanovenia nebol zrejмый, keďže vzhľadom na jeho podnikateľské postavenie a skúsenosti v danej oblasti sa predpokladá, že podpíše iba takú zmluvu, ktorej obsahu rozumie. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v žalobe ako dôvod neplatnosti článku 5.5. zmluvy uviedol, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nie že je ustanovenie neurčité. Až v replike dôvodil žalobca tým, že ustanovenie je neurčité a nezrozumiteľné. Uvedené si však odporuje, pretože ak žalobca v žalobe tvrdí, že uvedené ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, tvrdí, že toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedený záver však nevyhnutne predpokladá, že žalobca bol schopný pochopiť význam uvedeného ustanovenia, čo vyplýva aj z jeho vyjadrenia v žalobe a síce, že už pri samotnom koncipovaní bodu 5.5. musel žalovaný vedieť, že dané zmluvné ustanovenie umožňuje jednostranné zvýšenie úrokového rozpätia na základe vlastného uváženia žalovaného ako banky. Z uvedeného vyplýva, že pôvodne žalobca v žalobe určitost' predmetného ustanovenia ani nespochybňoval a vychádzajúc zo žaloby mu bol jeho význam zrejмый, a preto neskoršie spochybňovanie určitosti ustanovenia bodu 5.5. zmluvy považoval súd prvej inštancie za účelové. Žalobca v konaní svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaný získal bezdôvodné obohatenie plnením na základe neplatného ustanovenia bodu 5.5. zmluvy, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 124/2020-21 zo dňa 15. apríla 2020 a stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 28. apríla 2016. Pokiaľ ide o vyššie uvedené rozhodnutia, tieto sú na tu prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádzajú z iných skutkových okolností. Predovšetkým v uvedených konaniach nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového fondu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcom; v uvedených konaniach bola posudzovaná zmluva o hypotekárnom úvere (odsek 2. rozsudku NS SR), t.j. iný typ úverového produktu, v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia, a teda išlo o iný typ zmluvy ako v tu prejednáanej veci. Navyiac znenie bodov 4.6. a 5.5. ani nie je totožné, keďže je inak definovaná zmena miery rizika klienta. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihliadať na to, že znenie napadnutého ustanovenia zmluvy, ktorá je predmetom konania je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 O.z. Pokiaľ ide o stanovisko Národnej banky Slovenska (NBS), súd poukazuje na skutočnosť, že NBS sa v stanovisku (ktoré pre súd ani nie je záväzná) žiadnym spôsobom nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy (uplatnenie sankčného zvýšenia), na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednáanej veci neprišlo. Neprijateľná zmluvná podmienka je také ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, keďže ustanovenie § 53 ods. 3 O.z. (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) obsahuje len ich demonštratívny výpočet. Zákon upravuje výnimku z uvedeného pravidla neprijateľnosti zmluvných podmienok a síce, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde vtedy, ak ide o predmet plnenia alebo cenu plnenia (§ 53 ods. 2 O.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy). V prípade zmluvy o úvere je pritom úrok odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov, je cenou kapitálu, je teda hlavným predmetom plnenia, resp. cenou plnenia. Keďže zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5. zmluvy o úvere sa týka predmetu plnenia resp. ceny plnenia, je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd mal pritom za to, že prijateľnosť alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky je potrebné posudzovať podľa ustanovenia účinného v čase, keď sa zmluva uzatvárala. O neprijateľnú zmluvnú podmienku by však nešlo ani v prípade, že by bola posudzovaná podľa § 53 ods. 1 až 3 O.z. v súčasnom znení. Uvedené ustanovenie ako výnimku z neprijateľnosti zmluvných podmienok určuje ich týkanie sa hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané, pričom za individuálne dojednané sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah s tým, že individuálne dojednanie preukazuje dodávateľ. Súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 12 O.z. (v aktuálnom znení), v zmysle ktorého sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky hodnotí so zreteľom na povahu služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy. Ak by teda aj bola v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutá taká podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom individuálne dojednanie preukazuje dodávateľ. Súd v tejto súvislosti opätovne poukazuje na skutkové tvrdenie žalovaného nesporné v tom rozsahu, že minimálne k prvým zmlúvam v roku 2006 prebehol riadny kontraktálny proces, v rámci ktorého mal

žalobca možnosť pripomienkovať jednotlivé ustanovenia zmluvy, ktorého kontraktačného procesu sa zúčastnili banka a správca, obaja ako podnikatelia. Z uvedeného vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Ustanovenie bodu 5.5. bolo v zmluvách z roku 2006 a z roku 2007 totožné, čo vyplýva zo sťažnosti správcu zo dňa 18. januára 2016 adresovanej NBS, ako aj z oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 8. júla 2011, pričom totožnosť znenia bodu 5.5 zmlúv je súdu známa aj z jeho úradnej činnosti. Ak sa potom uskutočnil kontraktačný proces k zmluvám z roku 2006, ktoré obsahovali totožné znenie bodu 5.5. týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby, je možné považovať uvedené zmluvné dojednanie za individuálne dojednané aj pre prípad tu prejednávanej zmluvy z roku 2007. Keďže išlo o uzatváranie obdobných zmlúv za obdobným účelom, ktorým bola obnova bytového fondu toho-ktorého bytového domu, pričom vlastníkov bytov vždy zastupoval ten istý správca, je prirodzené, že znenia viacerých zmlúv boli viac-menej totožné. Rozhodujúce je, že kontraktačný proces prebehol medzi žalovaným ako bankou a žalobcom ako správcom (odborne spôsobilou osobou), ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť, do tohto aj minimálne v procese tvorby vzorovej zmluvy v roku 2006 zasahoval. V prípade zmluvy o úvere, ktorá je predmetom tohto konania, nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca zároveň ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Skutočnosť, že sa znenie ustanovení neskorších dojednaných zmlúv väčšinou zhodovalo so znením ustanovení skorších zmlúv (vrátane bodu 5.5.), nie je daná jednostranným pôsobením banky, ale zhodnou vôľou banky a správcu pri procese kontraktácie, a preto nejde o formulárové zmluvy, i keby sa niektoré ich ustanovenia zhodovali. Rozhodujúce je, že kontraktačný proces prebehol medzi žalovaným ako bankou a správcom, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť a ak pri neskorších zmluvách nezasiahol, iba z vlastného rozhodnutia, nie preto, že by bola zmluva formulárová. Súd dodáva, že vzhľadom na veľký časový odstup od uzavretia konkrétnej zmluvy a veľké množstvo uzatváraných obdobných zmlúv je ťažko očakávať, že bude preukázaný konkrétny priebeh uzatvárania tejto konkrétnej zmluvy, ako to požadoval žalobca v replike. Súd mal s poukazom na vyššie uvedené za to, že zmluvné dojednanie v bode 5.5. zmluvy o úvere je potrebné považovať za individuálne dojednané aj v prípade tu prejednávanej zmluvy. Zároveň je (rovnako ako v prípade otázky určitosti zmluvného dojednania) dôvodné očakávať, že správca ako profesionál v oblasti uzatvárania úverových zmlúv za vlastníkov bytov by formulárovú zmluvu ani nepodpísal. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené dospel súd k záveru, že spotrebitelia mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Opätovne však súd zdôrazňuje, že otázku neprijateľnosti zmluvnej podmienky je predovšetkým potrebné posudzovať podľa ustanovenia účinného v čase, keď sa zmluva uzatvárala, pričom podľa znenia § 53 ods. 2 O.z. účinného v čase uzavretia zmluvy, pre vylúčenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky postačovalo, aby išlo predmet plnenia alebo cenu plnenia, čo v tu prejednávanej veci bolo splnené, bez ohľadu na individuálnosť dojednania (čo však bolo naplnené tiež). S poukazom na text oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 8. júna 2011 (kde sa uvádza, že k zvýšeniu dochádza na základe predchádzajúcich rokovanií k uvedenej problematike) mal súd za to, že žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia, pričom žalobca netvrdil ani nepreukázal, že by po rokovaní so žalovaným proti tomuto postupu nejako nenamietal, hoci mal viacero možností riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku; predčasné splatenie úveru; prechod do inej banky; uplatnenie bodu 5.7. zmluvy). Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca po uskutočnených rokovaní medzi ním a žalovaným zvýšenie úrokového rozpätia v roku 2011 akceptoval a úvery boli ďalej splácané aj pri zvýšenom úroku. Súd dodal, že čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na znenie bodu 5.5. zmluvy ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia. Zvýšenie úrokového rozpätia však bolo žalobcovi oznámené, a to listom zo dňa 8. júna 2011, ktorý žalobca priložil k žalobe, a teda ním disponoval. Žalobca neuviedol žiadne skutkové tvrdenie, kedy mu malo byť oznámenie doručené, a prečo by to malo byť inak ako v období, ako je oznámenie datované (t.j. v júni 2011). Okrem toho v zmysle bodu 13.2.3. zmluvy o úvere sa zásielka doručovaná doporučenou poštou považuje za doručenie tretí kalendárny deň po dni odoslania. Odoslanie pritom preukazuje kópia z knihy odoslanej pošty, ktorý dôkaz žalobca nespochybnil a z ktorého vyplýva odoslanie oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia žalobcovi dňa 8. júna 2011. Predovšetkým však súd poukazuje na skutočnosť, že uvedený list bol priložený k žalobe, t.j. správcovi bol preukázateľne doručený. K dôvodnosti použitia bodu 5.5. súd odkazuje skutkové tvrdenie žalovaného vo vyjadrení k žalobe a síce, že sa tak stalo v dôsledku zmeny ratingu klienta, pretože v rokoch 2008-2009 došlo k rozsiahlej ekonomickej kríze, v dôsledku ktorej sa celosvetovo sprísnilo posudzovanie rizikovej váhy klientov bankového sektora, keď zároveň s

účinnosťou k 1. januára 2009 došlo k zániku sadzby BRIBOR a jej nahradeniu sadzbou EURIBOR, ktorá v rokoch 2006-2011 výrazne znížila svoju hodnotu, čím sa stala pôvodná dohodnutá úroková sadzba, s ohľadom na určený rating klienta, neadekvátnou, s ohľadom na určený rating klienta neprimerane nízkou – v prejednávanej veci tak došlo k zmene miery rizika klienta z dôvodu zmeny ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov, ktorý si banka a správca ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. zmluvy. Súd ešte dodal, že ak sa žalobca v replike domáhal aplikácie § 298 ods. 1 C.s.p., nešlo podľa názvu podania ani podľa jeho obsahu o návrh na pripustenie zmeny petítu, keď žalobca poukazoval na možnosť, že súd môže aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Keďže však dospel súd k záveru, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. zmluvy nejde, nevyslovil jej neplatnosť. O nároku na náhradu trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa ust. § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % .

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom zástupcu z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým tvrdeniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.). Súd prvej inštancie zjavne nevykonal právne posúdenie čl. 5.5 a logicky a konzistentne nevysvetlil, prečo považuje čl. 5.5 za určitý a zrozumiteľný, teda ako si spotrebiteľia mohli vyložiť toto ustanovenie a či mali vedomosť v každom čase, v akom rozsahu je žalovaný ako banka oprávnený pristúpiť k zmene úrokového rozpätia a na základe akých skutočností a podmienok. Prvoinštančný súd nesprávne právne vec posúdil podľa § 54 ods. 1 O.z. a nepostupoval pri hodnotení judikatúry Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR konformne s § 305 a 306 C.s.p., ako aj nekonformne s rozsudkami SD EÚ (najmä rozsudok C-415/11 „Aziz“) ako aj koncept ex offo ochrany spotrebiteľa (rozsudok C-240/98 až C-244/98 „Oceáno Grupo Editorial“, C-243/08: „Pannon GSM“, C-472/11 „Banif Bank Plus“). Súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil v zmysle § 53d O.z. („Spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v znení, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu a jej uzatvorenie bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky alebo úžery, je neplatná.“), nakoľko sa nezaoberal či neexistujú už iné rozsudky k predostretej neprijateľnej podmienke obsiahnutej v čl. 5.5 zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie neposúdil článok 5.5 s ohľadom jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti podľa § 37 ods. 1 O.z. vychádzal z výsluchu E. F. G. z iných súdnych konaní, avšak jeho výpoveď nemá žiadny vplyv na neurčitosť, resp. nezrozumiteľnosť článku 5.5. Zmluvy. Zároveň sa nezaoberal ani rozporom s dobrými mravmi podľa § 39 O.z. a nepostupoval v súlade s § 53d O.z. Znenie čl. 4.4 (alebo poprípade čl. 4.6 vid' rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28. júna 2016) a čl. 5.5 zmlúv nemusí byť formalisticky totožné s odkazom na § 53a ods. 1 O.z. Má za to, že článok 5.5. je ešte viac neurčitý, ako článok 4.6, nakoľko odkazuje na variantnosť dôvodov zmeny úrokovej sadzby, na neurčité časové ohraničenie („v čase ich ostatného posúdenia“) alebo na neurčité parametre, od ktorých sa odvíja zmena úrokovej sadzby („s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Podľa čl. 5.5 zmluvy ustanovenia nie je možné ani úrokové rozpätie meniť, len úrokovú sadzbu. Súd prvej inštancie zároveň konštatuje, že išlo o iný typ zmluvy, tento záver je zjavne nesprávny. Právna kvalifikácia obidvoch zmlúv je totožná, obe zmluvy boli uzatvorené podľa § 497 Obch.z. Obe zmluvy boli uzatvorené medzi spotrebiteľmi, dokonca v prejednávanom prípade s väčším množstvom, ktorí sa ani osobne nezúčastnili kontraktačného procesu. Obe zmluvy sa týkali aj financovania bývania prípadne obnovy bývania, pričom súd nesprávne vec právne kvalifikoval s poukazom na § 24a ZoSÚ. Zastúpenie správcom nemá žiadny vplyv na postavenie spotrebiteľov, resp. spotrebiteľský prvok. Súd konštatuje, že nie je možné aplikovať § 53a ods. 1 O.z. na prejednávaný prípad. Súd nevykonal žiadne posúdenie, či si plní dodávateľ túto zákonnú povinnosť v kontexte s § 305 a 306 C.s.p. neposúdil, či neexistujú aj iné rozsudky súdu, ktoré by sa týkali konkrétnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom a nevyhľadal judikatúru, ktorou bola inými súdmi uložená povinnosť žalovanému vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Uvedený právny záver súdu prvej inštancie je nesprávny, nakoľko súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., nakoľko zmluvná podmienka podľa čl. 5.5 sa netýka predmetu plnenia alebo ceny plnenia (§ 53 ods. 1 O.z. platný v čase uzatvorenia zmluvy) a hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny (§ 53 ods. 1 O.z. platný v čase rozhodnutia súdu), ale týka sa jednostrannej možnosti zmeny predmetu plnenia alebo ceny plnenia dodávateľom (§ 53 ods. 4 písm. j/ O.z. platný v čase uzatvorenia

zmluvy); („dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia“) a § 53 ods. 15 a) a b) O.z. (platný v čase rozhodnutia súdu) a tento prípad je predmetom sporu. Nesprávna je aplikácia ustanovenia § 53 ods. 15 písm. a) O.z. (účinného od 1. júna 2010, nie v čase uzatvárania zmluvy o úvere), ktoré umožňuje jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany dodávateľa a nepovažuje ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku, iba však v prípade, ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu; túto možnosť však Zmluva o termínovanom úvere č. 06/089/07 zo dňa 13. novembra 2007 neobsahuje, zároveň ustanovenie § 53 ods. 15 a) a b) O.z. sa vzťahuje iba k neprijateľnej podmienke uvedenej v § 53 ods. 4 písm. i) O.z., ale nie k podmienke posudzovanej v tomto súdnom konaní podľa § 53 ods. 4 j) O.z. Súd nevykonal dokazovanie a preklenul dokazovanie len listinnými dôkazmi z iných súdnych konaní obsahujúcich výpovede E. I. a E. G., ktoré sú neurčité a vágne. E. I. nemal skutočnú vedomosť a ani nevypovedal ku skutočnostiam, či by spotrebiteľia mali možnosť oboznámiť sa s obsahom zmlúv a aj reálne ovplyvniť jej obsah. E. G. v tomto smere nevypovedal, popísal len, čo vykonával on, ale či informoval pred podpisom vlastníkov ako spotrebiteľov, z jeho výpovedí vyplýva len okrajovo a potvrdil, že nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Súd zároveň nepostrehol rozdiely uvedené v listinných dôkazoch. Z výsluchu pána I. vyplýva, že zmluvy sa sprísňovali a najjednoduchšie boli v roku 2006, tie ani neobsahovali možnosť zvýšenia úrokového rozpätia, pretože neobsahovali článok 5.5 Zmluvy: „Prvé zmluvy z roku 2006 nemali určité body, kde sa dalo v zmysle zmluvy postupovať a novšie zmluvy mali. Pri ktorých to bolo možné sa to realizovalo (pozn. navýšenie úrokového rozpätia)“ (str. 4, Zápisnica z pojednávania sp. zn.: 11C/21/2017 zo dňa 12. decembra 2019) a „Presne sa postupovalo podľa toho, aký typ zmluvy, boli zmluvy, ktoré neumožňovali zvýšiť podľa bodu, ktorý bol definovaný (pozn. bodu 5.5), zvyšovalo sa to len tam, kde to zmluva umožňovala“ (str. 5, Zápisnica z pojednávania sp. zn.: 11C/25/2017 zo dňa 21. januára 2020) a opakovane: „Tie, ktoré to neobsahovali, tak sa to nedalo podľa toho postupovať“ (str. 3, Zápisnica z pojednávania sp. zn.: 11C/51/2017 zo dňa 4. februára 2020). E. G. síce tvrdí, že zmluvy „zbežne čítali“, ale je zásadné, že si túto zmenu nevšimol a nevedel o tom, že sa dá jednostranne navýšiť úrokové rozpätie žalovaným (str. 5, Zápisnica z pojednávania sp. zn.: 11C/21/2017 zo dňa 28. júla 2020). „Nevedeli sme to ani sme nepočítali, že by sa to tak jednostranne zvýšilo“ - to sa dozvedel až následne v roku 2012 po aplikácii daných ustanovení bankou a po faktickom zistení, „že sa niečo na účtoch domov deje“ ekonomickou námestníčkou. Svedok E. I. potvrdil, že boli minimálne tri varianty zmluvy, pričom svedok G. tvrdil, že zmluvy boli rovnaké (str. 3, Zápisnica z pojednávania sp. zn.: 11C/21/2017 zo dňa 28. júla 2020). Svedok E. I. následne na pojednávaní dňa 28.7.2020 tvrdil, že: „Vždy, keď sa vypracoval nejakým spôsobom nový text úverovej zmluvy, bol klientovi zaslaný na prečítanie, následne sme mali rokovanie, kde sme si vysvetlili všetky náležitosti, zmluva bola detailne prebratá.“ Následne však tieto tvrdenia popiera, keď sám svedok hovorí: „V roku 2008 sa poskytovali ročne desiatky úverov, rokovanie bolo ku každej zmluve, hlavne pri podpise, ak bolo skonštatované, že táto zmluva je taká istá ako včera, predvčerom, minulý týždeň, boli prebraté základné ustanovenia: na čo je úver použitý, účel úveru, výška úveru, úroková sadzba, aký typ úrokovej sadzby, podmienky splácania..., zmluva sa prešla v hlavných bodoch pred každým podpisom.“ Ak by mal žalovaný dôkazy o pravidelnom zasielaní návrhov zmlúv e-mailovými správami, určite by ich predložil. Vzhľadom k tomu, že táto komunikácia neprebíhala, nie je možné o tom predložiť listinné dôkazy. Z výsluchu E. I. vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie marže (pozn. úrokového rozpätia) „a nie je o tom ani písomný záznam“ a zároveň že sa „ani nevedli rokovania o potencionálnom zvýšení úrokového rozpätia“. Z výsluchu E. I. (str. 3, Zápisnica z pojednávania sp. zn.: 11Csp/134/2016 zo dňa 27. júna 2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie úrokového rozpätia: „Celkove si pamätám že tam došlo k zhoršeniu rizika a bolo treba prispôbiť maržu. Nebol som pri tom rozhodnutí, pri rokovaní. Ja som to dostal, že treba zavolať pána riaditeľa a oznámiť mu. Bytové družstvo neprotestovalo o neprotestovalo z toho dôvodu že úroková sadzba nebola vyššia ako predchádzajúcich šesť mesiacov“. Súd nevykonal dokazovanie zápisnicami tak, aby vierohodne posúdil všetky zápisnice a zachytené výsluchy v ich vzájomnej súvislosti, len účelovo vytrhol časti textov, ktoré boli priaznivé pre žalovaného. Odvolateľ žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že mu prizná žalobou uplatnený nárok, zmení, prípadne aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že súd prvej inštancie posúdil vec správne a svoj názor aj dostatočne odôvodnil. Pri riadnom odôvodnení nie je nutné, aby dal podrobnú odpoveď na každú námietku, ale len na takú, ktorá je pre rozhodnutie relevantná. Ak dospel k záveru, že ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané (čo potvrdil svedok E. F. G., bývalý zamestnanec žalobcu), nie je daný základ nároku ani dôvod aplikovať § 305 a § 306 C.s.p.

V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktorý postupoval v súlade so zmluvou, preto ani nemusel posudzovať ďalšie námietky strán. Žalobca namieta, že banka nepredložila žiaden relevantný dôkaz o priebehu kontraktácie, v dôsledku toho údajne nebola zmluva o terminovanom úvere individuálne dojednaná. Tvrdenia žalobcu však nemajú oporu v zistenom skutkovom stave. Bývalý zamestnanec žalobcu potvrdil, že ako ich zástupca mal možnosť zmluvu pripomenovať, pripomienkoval ju jeho právnik a na obsahu zmluvy sa dohodli. Nepredloženie žalobcom vymienenej komunikácie o priebehu kontraktačného procesu neznamena, že kontraktácia nebola preukázaná. Naopak vzhľadom na výpovede jej účastníkov nemožno o jej priebehu pochybovať. To, či došlo počas kontraktácie k vzneseniu závažných alebo menej závažných pripomienok a či boli akceptované, nebolo predmetom dokazovania. Preto sú tvrdenia žalobcu, smerujúce k týmto záverom, špekulatívne. Žalobca nedôvodne namieta, že súd neskúmal určitosť a zrozumiteľnosť čl. 5.5 zmluvy o úvere. Naopak aj z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že námietku považoval za relevantnú. Preto vykonal dokazovanie zápisnicami o výsluchoch svedkov F. G. a H. I., ktorí konali za strany pri podpise zmluvy. Obaja svedkovia potvrdili, že žalobca ako zákonný zástupca vlastníkov mal možnosť zmluvu pripomenovať a pýtať sa na obsah zmluvy a to, že ustanovenia v čase podpisu za určité nepovažoval. V konkrétnom prípade tak súd nemal dôvod sám nahrádzať vôľu strán výkladom a skúmaním, či je alebo nie je ustanovenie určité, keďže určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami. Žalobca nerozlišuje, že čl. 4.6 zmluvy o úvere bol dohodnutý v zmluve o úvere na bývanie, uzavretej medzi fyzickými osobami - spotrebiteľmi, ktorí neboli pri uzavretí zmluvy zastúpení správcom ani iným kvalifikovaným subjektom. Práve zastúpenie kvalifikovaným subjektom (správcom) vytvára podstatné rozdiely pri okolnostiach uzavretia spornej zmluvy. Súd v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval „neskúsený“ spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. Ten mal navyše možnosť zasiahnuť do obsahu zmluvy z pozície zástupcu množstva klientov. Pri rokovaníach tak reálne absentovala slabšia strana. Absurdne vyznieva argument žalobcu, že vlastníkov bytov treba ako spotrebiteľov chrániť viac, pretože ich je viac ako dlžníkov v individuálnych zmluvných vzťahoch. Aj ZoSÚ pritom túto kategóriu dlžníkov chráni v menšom rozsahu, keďže ochranu spotrebiteľov v kontraktačnom procese má zabezpečiť odborne spôsobilý správca. Čo sa týka totožnosti znenia čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových zmlúv, žalobca v nich v podanom odvolaní označil rozdiely, z ktorých vyplýva, že nejde o rovnaké ustanovenia. Je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby (ktorý môže navyše súvisieť aj so zmenou ratingu klienta). Je preto zrejmé, že uvedené rozhodnutia aplikovať nemožno. Žalobca sa domáha predloženia takých dôkazov, ktoré neexistujú a to s absurdným tvrdením, že ak by ich žalovaný mal k dispozícii, predložil by ich. Ide o údajnú e-mailovú komunikáciu právneho predchodcu žalovaného z rokov 2006 - 2010 (ktorú nebol povinný archivovať). Sám priložil k odvolaniu zápisnicu zo schôdzy vlastníkov bytov, ktorá paradoxne verifikuje tvrdenie žalovaného, že vlastníci bytov (spotrebiteľia) nemali vedomosť o texte zmluvy ani o jednotlivých zmluvných podmienkach. Žalovaný považuje záver súdu prvej inštancie za správny. Čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku ani podľa úpravy platnej v čase jej uzavretia. Právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv nemožno hodnotiť podľa doslovného znenia konkrétneho ustanovenia (§ 53 ods. 2 O.z.), ale ako celkovú úpravu v § 52 – 54 O.z., ktorý uvedenú problematiku upravoval odlišne od aktuálnej úpravy. Z nej nevyplýva možnosť považovať ustanovenie o dohodnutej zmene úrokovej sadzby v zmluve o úvere uzavretej medzi správcom (pri výkone jeho podnikateľskej činnosti) a žalovaným za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na margo rozporu so zisteniami NBS žalovaný dodáva, že súd správne deklaroval, že ide o irelevantné skutočnosti, keďže záver NBS sa týka aplikácie čl. 12.1.1 zmluvy o úvere, na základe ktorého žalobca bezdôvodné obohatenie nežiadal. Záver NBS pritom nie je pre súd záväzný, preto nie je dôvod na to, aby mal v tomto spore akúkoľvek relevanciu. V spore sa navyše bez pochybností preukázalo, že žalobca o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia vedel a akceptoval ho. Na margo rozporu so zisteniami NBS žalovaný dodáva, že súd správne deklaroval, že ide o irelevantné skutočnosti, keďže záver NBS sa týka aplikácie čl. 12.1.1 zmluvy o úvere, na základe ktorého žalobca bezdôvodné obohatenie nežiadal. Záver NBS pritom nie je pre súd záväzný, preto nie je dôvod na to, aby mal v tomto spore akúkoľvek relevanciu. V spore sa navyše bez pochybností preukázalo, že žalobca o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia vedel a akceptoval ho. Ani ak by súd dospel k záveru, že čl. 5.5 nebol individuálne dohodnutý, nemohol žalobcovi priznať bezdôvodné obohatenie, čo v zásade konštatoval Krajský súd v Trnave v rozsudku zo dňa 30. júna 2020 č.k. 11Co/58/2019-398, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 7. septembra 2018 č.k. 33Csp/168/2017-303, ktorým žalobu žalobcu v obdobnej veci zamietol.

6. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca (replika), ktorý uviedol, že súd prvej inštancie neaplikoval zákonné výkladové pravidlá vôbec, rozhodol vo veci v rozpore § 54 ods. 2 O.z., teda súd použil najmä

svojvôľu a nie relevantnú právnu argumentáciu opretú o konkrétne právne predpisy. Ak by súd aplikoval správne interpretačné pravidlá (výklad na ľarchu strany, ktorá ako prvá v zmluve tento výraz použila § 266 ods. 4 Obch.z. /contra proferentem/, výklad pre spotrebiteľa priaznivejší § 266 ods. 5 Obch.z.) a najmä § 54 ods. 2 O.z. dospel by k opačnému záveru ohľadom výkladu zmluvy, resp. čl. 5.5 Zmluvy, pričom by malo zásadný dopad na vedenie celého súdneho konania, nakoľko sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 a nasl. C.s.p., súd mal postupovať podľa § 295 C.s.p. v spojení s § 305 a § 306 C.s.p. Žalovaný neoznámil zmenu úrokovej sadzby v zmysle čl. 5.5. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/089/07 zo dňa 13. novembra 2007 vôbec. Hoci žalovaný nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorý by preukázal individuálne dojednanie zmluvy o termínovanom úvere, súd mal za preukázané individuálne dojednanie zmluvy, pričom súd vyslovene porušil ustanovenie § 53 ods. 3 ako aj § 53a O.z. Žalobca poukázal aj na konkrétne pochybenia súdu prvej inštancie pri vedení dokazovania svedeckých výpovedí E. I. a E. G.. K rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/58/2019 zo dňa 30. júna 2020, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 33Csp/168/2017-303 zo dňa 7.9.2018 uviedol, že argumentácia Krajského súdu v Trnave je v prikróm rozpore s O.z., ako i rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 a uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020, nakoľko právna úprava nekalých zmluvných podmienok bola do O.z. transponovaná novelou (§ 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb.) účinnou od 28. októbra 2004, preto žalovaný mal rátať s touto zákonom predpokladanou sankciou.

7. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný (duplika), ktorý uviedol, že žalobca vo svojej odvolacej replike neuviedol žiadny argument, ktorým by rozporoval jeho vyjadrenie k odvolaniu. Aj napriek predloženým „novotám“ možno konštatovať, že súd prvej inštancie sa v rozsudku riadne ysporiadal so všetkými námietkami, vrátane právneho posúdenia charakteru a obsahu čl. 5.5 zmluvy o úvere. Nemožno sa stotožniť s tvrdením, že súd vôbec nevykonal právne posúdenie čl. 5.5 zmluvy o úvere a vôbec neaplikoval výkladové pravidlá. Tento záver je nedôvodný a vyplýva iba zo subjektívnej nespokojnosti žalobcu s rozsudkom. Právne posúdenie zmluvy o úvere súdom prvej inštancie bolo založené na dokazovaní priebehu procesu kontraktácie, ktorý sa uskutočnil medzi dvoma podnikateľmi – správcom a bankou. V dôsledku toho nemožno bez ďalšieho aplikovať rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 alebo ÚS SR sp. zn. III. ÚS 124/2020, ktoré posudzovali vždy iba kontraktáciu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Čl. 5.5 navyše nemožno považovať ani za zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. j) O.z., keďže nejde o ustanovenie, ktoré by oprávňovalo dodávateľa úrokové rozpätie iba zvýšiť, ale umožňuje ho aj znížiť (zmeniť vo všeobecnosti). V dôsledku toho by nebol sporný článok 5.5 zmluvy o úvere takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani ak by nebola zmluva individuálne dojednaná.

8. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením č.k. 26Co/93/2021-467 zo dňa 30.11.2022, výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 37C/14/2017-415 zo dňa 23.6.2021 a výrokom II. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Na základe dovolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Cdo/78/2023 zo dňa 26.9.2023 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie keďže dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplynulo, že vychádzal pri rozhodovaní z rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.5.2023 ako z prejudikatúry, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola v rozhodovacej praxi dovolacím súdom vyriešená (§ 421 ods.1 písm. b/ C.s.p.).

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je možné priznať úspech, preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu po rozhodnutí dovolacieho súdu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu žalobcu zamietol (I. výrok), žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (II. výrok) a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

12. V prvom rade je potrebné poukázať na to, že názory Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovené v jeho zrušujúcom rozhodnutí č. k. 4Cdo/78/2023 zo dňa 26.9.2023 sú pre odvolací súd záväzné (§ 455 C.s.p.).

13. Z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/78/2023 zo dňa 26.9.2023 vyplýva, konkrétne bodu 13, že obsahovo totožná zmluvná podmienka v bode 5.5. zmluvy o úvere č. 06/089/07 zo dňa 13.11.2007 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“, bola už predmetom skúmania vo veci Okresného súdu Piešťany v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi totožnými stranami sporu a vo výroku rozsudku sp. zn. 14C/21/2017 zo dňa 13.8.2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/90/2020 zo dňa 24.11.2021 bola vyhlásená za neprijateľnú. Dovolací súd rozsudkom sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.05.2023 dovolanie žalovanej Prima banky Slovensko, a. s. zamietol. Vzhľadom k uvedenému dovolací súd vychádzal z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.5.2023, ako z prejudikatúry, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, t.j. už bola v rozhodovacej praxi dovolacím súdom vyriešená (viď. bod 19 rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/78/2023). Dovolací súd v závere svojho rozhodnutia (bod 20) uviedol, že „v súvislosti s rozhodovaním zistil existenciu uznesenia najvyššieho súdu zo dňa 26. júla 2023 sp. zn. 9Cdo/135/2022 v obdobnom spore žalobcov 1) Bytové družstvo so sídlom v Trnave a spol. proti žalovanej Prima banka Slovensko, a.s. Žilina, ktorým bolo dovolanie žalobcu 1) odmietnuté, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 , písm. b) C.s.p. nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Vzhľadom na to, že uznesením sp. zn. 9Cdo/135/2022 nedošlo k meritórnemu prieskumu dovolania, dovolací súd vychádzal u prejudikatúry založenej rozsudkom sp. zn. 5 Cdo/71/2022 “.

14. Odvolací súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že existuje početné množstvo sporov sporových strán (žalobca c/a žalovaný) pri rovnakých skutkových i právnych dôvodoch, kde Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací posúdil dovolania rozdielne, keď raz konštatoval prípustnosť a dôvodnosť dovolania a druhý raz dovolanie žalobcu odmietol.

15. Doposiaľ nie je zrejmé, ako sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyrovnal s rozhodnutiami svedčiacimi jednak v prospech žalobcu (pozn: zrušené rozhodnutie odvolacieho súdu) a jednak v jeho neprospech (pozn: odmietnuté dovolanie). Uvedenému stavu bude nepochybne učinené zadosť až po tom, čo budú veci s odlišným posúdením rovnakej právnej otázky za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie postúpené veľkému senátu a aktivuje sa tak postup podľa § 48 ods. 1 C.s.p., pretože až potom bude zrejmé, aká je ustálená rozhodovacia prax.

16. Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, preto sa musel vysporiadať s tým, kvôli čomu mu vec zrušil a vrátil Najvyšší súd Slovenskej republiky t.j., že Okresný súd Piešťany rozsudkom z 13. augusta 2020 č. k. 14C/21/2017-500, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020 vyslovil v skutkovo a obsahovo totožnej veci neprijateľnosť zmluvnej podmienky obsiahnutej v bode 5.5 zmluvy o úvere.

17. Súd prvej inštancie sa otázkou subjektívnej záväznosti rozsudku (§ 228 ods. 1 C.s.p.) v spotrebiteľskom spore (rozsudok Okresného súdu Piešťany z 13.8.2020 č. k. 14C/21/2017-500 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020) z pohľadu princípu právnej istoty vyjadreného v článku 2 C.s.p. nezaoberal.

18. Pokiaľ išlo o argumentáciu žalobcu aplikáciou § 53a O.z. odvolací súd uvádza, že zákaz používania neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53a O.z. je upravený v hmotnoprávnom predpise (O.z.), a to napriek tomu, že uvedené zákonné ustanovenie má charakter procesnoprávnej normy (normujúc procesné účinky súdneho rozhodnutia). Účinky súdneho rozhodnutia, (pozn: rozhodnutie vydané v spotrebiteľskom spore nevynímajúc), však upravuje C.s.p. a to v ust. § 228, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Skutočnosť, či určitá zmluvná podmienka v individuálnom spotrebiteľskom spore je neplatná z dôvodu neprijateľnosti, musí súd posudzovať v každom konkrétnom prípade s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Znenie § 53a O.z. sa tak dostáva do nesúladu s § 228 C.s.p. Odvolací súd má za to, že adekvátnym a účinným prostriedkom prevencie vo vzťahu k používaniu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 a nasl. C.s.p.), na ktoré sú kauzálné príslušné vybrané krajské sudy, kde je zabezpečená aj publicita vydaných rozhodnutí a tieto sú navyše záväzné erga omnes. Pri subjektívne záväzných rozhodnutiach vydaných v individuálnych spotrebiteľských sporoch chýba práve aspekt publicity súdnych rozhodnutí, preto by sa aj ust. § 53a O.z. malo vzťahovať len na prípady, v ktorých bola neprijateľnosť zmluvnej podmienky určená v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, a to najmä s ohľadom na vzájomný vzťah § 53a O.z. a § 298 v spojení s § 228 C.s.p., pretože možnosť súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky aj v individuálnom prípade a s účinkami inter partes zostáva v režime spotrebiteľského sporu zachovaná prostredníctvom § 298 C.s.p.

19. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní, ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie.

20. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania postupovať v zmysle ostatných vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu SR napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

21. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

22. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Súd poučuje strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).